श्यावाश्व आत्रेयः ।सविता। गायत्री, १ अनुष्टुप् ।

तत्सवितुर्वृणीमहे वयं देवस्य भोजनम्।श्रेष्ठं सर्वधातमं तुरं भगस्य धीमहि॥ ५.०८२.०१

सवितुः- प्रेरकस्य सूर्यस्यात्मनः । देवस्य- द्योतकस्य । भोजनम्- भोगम् । तत् । वयम् । वृणीमहे- वरणं कुर्मः। भगस्य- भगवतः। श्रेष्ठम्- उत्तमम्। सर्वधातमम्- सर्वधारकम्। तुरम्- अन्धकारहिंसकं बलम्। धीमहि- ध्यायामः ॥१ ॥

अस्य हि स्वयशस्तरं सवितुः कच्चन प्रियम्।न मिनन्ति स्वराज्यम्॥ ५.०८२.०२

अस्य- एतस्य । सवितुः- प्रेरकस्य सूर्यस्यात्मनः । स्वयशस्तरम्- स्वायत्तकीर्तियुक्तम्। प्रियम्- प्रेमपात्रम्। स्वराज्यम्। कच्चन- केपि । न । मिनन्ति- हिंसन्ति ॥२ ॥

स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः।तं भागं चित्रमीमहे॥ ५.०८२.०३

सः- असौ। हि- खलु। भगः- भगवान्। सविता- सूर्यः प्रेरकः। दाशुषे- दात्रे। रत्नानि- हितरमणीयभावनानि। सुवाति- यच्छति। तम्। चित्रम्- असाधारणम्। भागम्- सौभाग्यम्। ईमहे- याचामः ॥३ ॥

अद्या नो देव सवितः प्रजावत्सावीः सौभगम्।परा दुष्ष्वप्न्यं सुव॥ ५.०८२.०४

अद्य- इदानीम्। देव- द्योतक। सवितः- प्रेरक सूर्यात्मन्। प्रजावत्- धर्मसन्ततिवत्। सौभगम्- सौभाग्यम्। नः- अस्मभ्यम्। सावीः- प्रेरय। दुःष्वप्न्यम्- दुस्स्वप्नम्। परा सुव- दूरे प्रेरय ॥४ ॥

विश्वानि देव सवितर्दुरितानि परा सुव।यद्भद्रं तन्न आ सुव॥ ५.०८२.०५

देव सवितः। विश्वा- सर्वाणि। दुरितानि- अघानि। परा सुव- दूरे प्रेरय। यत्। भद्रम्- कल्याणम्। तत्। नः- अस्मभ्यम्। आ सुव- आभिमुख्येन प्रेरय ॥५ ॥

अनागसो अदितये देवस्य सवितुः सवे।विश्वा वामानि धीमहि॥ ५.०८२.०६

Dr. Ramganiji
WEBOLIM

देवस्य- द्योतकस्य। सवितुः- प्रेरकसूर्यस्य आत्मनः। सवे- अनुज्ञया। अदितये- अखण्डप्रकृत्यै पृथिव्यै वा। अनागसः- अपापाः सन्तः। विश्वा- सर्वाणि। वामानि- कल्याणानि। धीमहि- धारयामः ॥६॥

आ विश्वदेवं सत्पतिं सूक्तैरद्या वृणीमहे। सत्यसवं सवितारम्॥ ५.०८२.०७

विश्वदेवम्- सर्वदेवमयम्। सत्पतिम्- सत्तापालकम्। सत्यसवम्- सत्यानुज्ञम्। सवितारम्- प्रेरकं सूर्यमात्मानम्। सूक्तैः- मन्त्रैः। अद्य- इदानीम्। आ- आभिमुख्येन। वृणीमहे- वरणं कुर्मः ॥७॥

य इमे उभे अहनी पुर एत्यप्रयुच्छन्। स्वाधीर्देवः सविता॥ ५.०८२.०८

यः। इमे- एते। उभे। अहनी- रात्र्यहनी दैवमानुषप्रज्ञे। अप्रयुच्छन्- अप्रमाद्यन्। पुरः- अग्रे। एति- गच्छति। सः। स्वाधीः- शोभनधारकः। देवः सविता ॥८॥

य इमा विश्वा जातान्याश्रावयति श्लोकेन। प्र च सुवाति सविता॥ ५.०८२.०९

यः। इमा- एतानि। जातानि। विश्वा- सर्वाणि। श्लोकेन- मन्त्रेण। आश्रावयति। सः। सविता। प्र सुवाति- प्रेरयति। च ॥९॥

Dr. Rangani
WEBOLIM